

Вона заговорила саме перед тим, як світ розсипався на друзки.
«Агов, ти ще спиш?»

Томас посовався в ліжку, відчуваючи, як тисне навколишня темрява, від якої навіть повітря здавалося щільним. Спершу він запанікував, широко розплющив очі — вирішив, що знову опинився в Ящику — отому моторошному кубі з холодного металу, в якому його доправили в Глейд і Лабіринт. Але вже сіялося тьмяне світло, і почали з'являтися розпливчасті тіні у великій кімнаті. Двоюрусні ліжка. Комоди. Чулося тихе сопіння й похропування сонних хлопців.

Томаса огорнуло полегшення. Він уже в безпеці, його врятували й доправили у цей гуртожиток. Більше не буде страхів. Не буде гріверів. Не буде смерті.

«Томе?»

Голос у голові. Дівочий голос. Джерела не чутно й не видно. Але Томас усе одно його чув, хоч і не зміг би нікому пояснити, як це відбувалося.

Глибоко видихнувши, Томас розслабився, втискаючись у подушку: після миттєвого нападу жаху, напнуті нерви вгамувалися. Томас відгукнувся, промовляючи слова подумки:

«Терезо! Котра година?»

«Гадки не маю, — озвалася вона. — Щось мені не спиться. Подрімала годину-дві. Може, трохи більше. Подумала, раптом ти не спиш — було б мені товариство».

Томас стримав усмішку. Хоч Тереза і не зможе її побачити, однак якось ніяково. «Вибору ти мені все одно не лишила, правда ж? Важко спати, коли в твоїй макітрі лунає чийсь голос».

«Ой-ой! Та спи собі далі».

«Та ні. Все гаразд».

Томас подивився на верхнє ліжко понад собою — безформне й розпливчато-темне в мороці, — де похропував Мінхо, наче в горлі у нього накопичилася неймовірна кількість мокротиння. «Про що ти думала?»

«А ти як гадаєш? — дивна річ, але навіть подумки голос її звучав цинічно. — Томе, мені повсякчас сняться грівери. Бридкі шкури й м'які тіла, оті всі металеві кінцівки та шпичаки. Хіба тут заснеш, Томе? Як таке викинути з голови?»

Томас чудово розумів, про що вона. Ці картинки стоять перед очима невідступно — навряд чи коли глейдерів полишить страх Лабіринту. До скону їм вже забезпечені душевні розлади. А хтось, може, й геть з глузду з'їде.

Та найдужче, ніби випечене залізом тавро, вривався в пам'ять один образ. Томасів друг Чак, поранений у груди, помирає в Томаса на руках, спливаючи кров'ю.

Томас точно знав, цього він не забуде ніколи. Однак Терезі він сказав:

«Все забудеться. Мине трохи часу — і все».

«Вмієш ти розрадити», — відповіла Тереза. Сміхота: Томасові приємно було почути від неї щось таке. Неначе сарказм у її голосі означав, що все буде гаразд. «Ну й ідіот ти», — сказав собі Томас, сподіваючись, що Тереза не чує його.

«Кепсько, що мене від вас, хлопців, відділили», — сказала вона.

Та Томас розумів, чому це було зроблено. Вона була єдиною дівчиною серед решти глейдерів-підлітків — купи шлапаків, довіряти яким не можна. «Гадаю, тебе просто захищають».

«Еге ж, мабуть, — з цими її словами туга просочилася Томасу в голову. Липуча як сироп. — Але ми стільки пережили разом, і тепер я сама».

«А взагалі — куди тебе забрали?»

В Терезиному голосі вчувалася така печаль, що Томас мало не схопився і не кинувся на пошуки дівчини.

«Це з іншого боку отої величезної ідальні, де ми були вчора. Маленька кімнатка з кількома ліжками. Двері, я впевнена, замкнуті».

«Кажу ж, що тебе хочуть захистити, — мовив Томас і поквапився додати: — Хоча від кого? Я б поставив на тебе проти половини наших шлапаків».

«Тільки половини?»

«Гаразд, трьох чвертей. Разом зі мною».

Запала тривала пауза, втім, Томас якимсь чином здогадався про Терезину присутність. Відчував її. От як з Мінхо: Томас його не бачив, але знав, що він лежить усього за кілька футів. І справа зовсім не в хропінні. Просто, коли хтось поруч, ти його відчуваєш.

Попри страхи, пережиті за останні кілька тижнів, Томас почувався на диво спокійно, і зовсім скоро його знову здолав сон. Темрява огорнула світ, однак лишилося відчуття, що Тереза зовсім близько — у всіх сенсах. От наче простягни руку — і торкнешся.

Томас у такому стані не відчував, як спливає час. Напівспав, напівтішився Терезиною присутністю й думкою, що вони врятувалися з того жахіття. Оскільки тепер вони в безпеці, то можуть наново пізнати одне одного. Життя може налагодитися.

Спокійний сон. Туманні сутінки. Тепло. Фізичне сяйво. Майже політ.

Світ наче танув. Відчуття притупилися, зробилося приємно. Темрява навіть заспокоювала. Томас поринув у сон.

Він зовсім маленький. Чотири роки? П'ять? Він лежить у ліжку, натягнувши ковдру аж до підборіддя.

Поруч, поклавши руки на коліна, сидить жінка. У неї довге каштанове волосся, на обличчі читаються перші ознаки старіння. В очах видно смуток. Томас знає це, хоча вона силкується приховати смуток за усмішкою.

Томас хоче заговорити, поставити запитання. Але не може. Він-бо насправді не тут. Він бачить оце все з невідомого далекого місця, про яке й сам майже нічого не знає. Жінка заговорює, і Томас відчуває збентеження: голос її водночас солодкий і сердитий.

— Не знаю, чому вибрали саме тебе, але одне я знаю напевне. Ти особливий. Ніколи про це не забувай. І не забувай, як сильно... — голос її наддамується, по щоках котяться сльози, — не забувай, як сильно я тебе люблю.

Хлопчик відповідає, але насправді це не Томас говорить. Хоча це таки він. А слова геть незрозумілі.

— А ти збожеволієш, мамусю, як оті всі люди в телевізорі? Як... тато?

Жінка занурює пальці в його волосся. Жінка? Ні, так не можна її називати. Це його мати. Його... мамуся.

— Не хвилюйся, любий, — відповідає вона. — Ти цього не побачиш.

Посмішка її зникає.

Сон поглинає чорнота, залишаючи Томаса у порожнечі, де нема нічого, окрім його власних думок. Невже то новий спогад вплив із провалля амнезії? Чи й справді Томас бачив свою матір? Щось там говорилося про батькове божевілля... Глибоко в душі гострою скабкою засів біль, і Томас поквапився пірнути назад у забуття.

Пізніше — наскільки пізніше, Томас сказати не міг, — Тереза знову заговорила до нього:

«Томе, щось негаразд».

Отак усе й почалося. Томас почув оці три слова наче з протилежного кінця гамірного тунелю. Сон був в'язкий, густий і липучий, він не відпускав. Томас наче й тямив усе, однак повернутися на світ йому не давала втома. Він ніяк не міг прокинутися.

«Томасе!»

Тереза вже кричала. А голові аж заторохтіло. Томас відчув перший укол страху, але вирішив, що все це йому сниться. Так, сниться. Вони в безпеці, нема чого хвилюватися. Так, то був просто сон. Терезі ніщо не загрожує, і нікому з хлопців теж. Він знову розслабився і потрапив у полон дрімоти.

У свідомість прорвалися інші звуки. Удари. Брязкіт металу. Якийсь гуркіт. Хлоп'ячі крики. Ще якийсь відауння криків, далеке та приглушене. Аж ось крики стають більше схожими на зойки. На жахливі болісні зойки. Однак вони й досі далекі-далекі. Так наче Томас лежить у коконі з темного оксамиту.

Нарешті щось вирвало його з приємного сну. Щось було не так. Тереза гукала його, казала: щось негаразд! Томас боровся зі сном, який поглинув його, причавлюючи своєю вагою.

«Прокидайся! — гаркнув сам на себе Томас. — Прокидайся!»

Чогось бракувало. Ось мить тому воно ще було — а вже немає. Наче з тіла вийняли важливий орган.

Тереза! Вона пропала.

«Терезо! — подумки крикнув він. — Терезо! Ти тут?»

Жодної реакції, і зникло тепле відчуття її присутності. Томас ще раз її покликав, водночас продовжуючи боротися зі сном.

Нарешті нахлинула реальність, змиваючи темряву. Охопленний жахом, Томас розплющив очі й різко сів на ліжку, потім зістрибнув на підлогу. Роззирнувся.

Навколо панувало божевілья.

Глейдери з криками гасали кімнатою. А повітря виповнювали дикі, страшні, моторошні зойки, наче передсмертне виття катованих тварин. Казан, блідий з обличчя, тицяв пальцем у вікно. Ньют і Мінхо мчали до дверей. Вінстон від страху руками затулив прищаве обличчя, мов навіч побачив пожирача плоті — зомбі. Інші хлопці, штовхаючись, визирали у вікна, втім, намагаючись триматися від них подалі. А Томас раптом зрозумів, що майже не знає імен з двадцятки хлопців, що вижили в Лабіринті, — не надто доречна думка посеред цього хаосу.

Вловивши краєм ока рух, Томас обернувся до стіни подивитися. Від побаченого оте відчуття спокою і безпеки, яке охопило його після вчорашньої розмови з Терезою, випарувалося. Як узагалі воно могло народитися у тому світі, в якому опинився Томас?

За три фути від ліжка Томас побачив завішене строкатими фіранками вікно, за яким палало сліпуче-яскраве світло. Шибка була розбита, і великі осколки затрималися на сталевих перехрещених ґратах. З того боку стояв чоловік, чіпляючись за пруття ґрат закривавленими руками. Очі вирячені й наліті кров'ю, божевільні. На обгорілій, тонкій шкірі обличчя — струпи і виразки. Волосся немає — тільки пучки, подібні до зеленого моху. На правій щоці — жахливий поріз; у цій запаленій рані виднілися зуби. З підборіддя звисають нитки рожевої слини.

— Я псих! — заверещав цей ходячий жах. — Я клятий псих!

А тоді, бризкаючи слиною, він почав знову і знову викрикувати два слова:

— Вбийте мене! Вбийте мене! Вбийте мене!..

Чиясь рука опустилася ззаду Томасу на плече, і він з криком обернувся — щоб побачити поруч Мінхо, який у вікно витріщався на божевільного.

— Вони повсюди, — сказав Мінхо. Його похмурий голос цілком відповідав Томасовому гумору. Здавалося, оті всі надії, які вони наважилися плекати вчора, розтанули. — А тих шлапаків, які врятували нас, і слід прохолов.

Томас кілька тижнів прожив у страху і напрузі, але це вже занадто. Щойно почувся в безпеці, як це в нього забирають. Але Томас на диво швидко прогнав бажання утнутися в подушку і плакати, поки очі не повилазять. Він постарався загнати подалі тугу за домівкою, думки про маму і про батькове божевілля. Томас розумів: потрібен ватажок — і потрібен план, якщо вони хочуть пережити й оце теж.

— Усередину ще не проникли? — запитав він, раптово відчувши дивний спокій. — Усі вікна заготовані?

Мінхо кивнув на цілий ряд вікон на одній зі стін довгої прямокутної кімнати.

— Еге ж. Минулої ночі ми навіть не помітили ґрат — надто темно було, та ще ці фіранки зі шлярками... Але я радий цим ґратам.

Томас дивився на глейдерів, одні з яких перебігали від вікна до вікна, щоб визирнути, інші збивалися в купки. На обличчях у всіх читався вираз наполовину недовіри, наполовину страху.

— Де Ньют?

— Тут я.

Томас, обернувшись, побачив старшого хлопця, не розуміючи як він його відразу не помітив.

— Що відбувається?

— Гадаєш, я в біса знаю? Якщо так подивитися, то якісь причинні вирішили зжерти нас на сніданок. Треба нам знайти іншу кімнату, щоб скликати Збори. Тут такий галас, ніби цвяхи в голову забивають.

Томас неухважно кивнув; на такий план він готовий пристати, тільки мав надію, що Ньют і Мінхо про все подбають самі. А Томас тим часом спробує зв'язатися з Терезою: він сподівався, що її застереження все-таки йому наснилося, що це була галюцинація, викликана страшенною втомою. А ще ж отой образ матері...

Двоє його друзів пішли збирати глейдерів, гукаючи й розмахуючи руками. Томас боязко зиркнув на обшарпанця за вікном — й одразу ж відвернувся; годі вже крові, розтерзаній плоті, божевільних очей, істеричного вереску.

«Вбийте мене! Вбийте мене! Вбийте мене!»

Він додибав до дальньої стіни, важко притулився до неї.

«Терезо! — подумки покликав він. — Терезо! Ти мене чуєш?»

Він зачекав, заплющивши очі й зосередившись. Подумки простягнув руки, шукаючи бодай слід її. Марно. Ані тіні, ані найменшого відчуття Терезиною присутності, жодного натяку на відповідь.

«Терезо, — наполегливіше покликав Томас, зціпивши зуби від зусилля. — Де ти? Що сталося?»

Знову нічого. Серце сповільнилось і, здавалося, от-от зупиниться, а Томас почувався, наче проковтнув великий пелех вати. З Терезою щось трапилося.